

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025/2026 - 2026/2027

(skrajne daty)

Rok akademicki 2026/2027

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Planowanie przestrzenne
Kod przedmiotu *	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Technologiczno-Przyrodniczy
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Wydział Technologiczno-Przyrodniczy Instytut Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska
Kierunek studiów	Ochrona środowiska
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr studiów	rok I, semestr 2
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	j. polski
Koordynator	dr Agata Ćwik
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Agata Ćwik

* - opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Zaj. terenowe	Liczba pkt ECTS
2	14	28						6	4

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)

- Wykład: zaliczenie bez oceny
Ćwiczenia warsztatowe: zaliczenie z oceną
Zajęcia terenowe: zaliczenie bez oceny

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Przedmioty: geomorfologia; hydrologia; klimatologia i meteorologia; ochrona przyrody; ekologia.
Przedmiot zalecany: ekologia krajobrazu.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu

C ₁	Zapoznanie studentów z systemem planowania przestrzennego w Polsce oraz treściami poszczególnych dokumentów planistycznych, a także ukazanie roli przyrodnika w procesie planowania przestrzennego.
C ₂	Kształtowanie kompetencji studentów w zakresie analiz środowiska dla potrzeb studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz ocen skutków ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w środowisku.
C ₃	Przygotowanie studentów do prowadzenia obserwacji terenowej i identyfikacji konfliktów przestrzennych, niezbędnych w procesie opracowywania dokumentów planistycznych.

3.2 EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Opisuje system planowania przestrzennego w Polsce.	K_Wo2, K_Wo8
EK_02	Wymienia dokumenty planistyczne i opisuje rolę przyrodnika w ich tworzeniu.	K_Wo1, K_Wo2, K_Wo8
EK_03	Ocenia wpływ zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na środowisko.	K_Wo1, K_Wo3, K_Uo2, K_Uo3, K_Uo6, K_Ko4
EK_04	Odczytuje i interpretuje dokumenty planistyczne	K_Wo2, K_Uo3
EK_05	Identyfikuje rodzaje krajobrazów i dobiera sposoby ich zagospodarowania stosując ideę rozwoju zrównoważonego.	K_Uo5
EK_06	Wykorzystuje zdobytą wiedzę do opracowania przyrodniczej części studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.	K_Wo1, K_Wo3, K_Uo1, K_Uo2, K_Uo3, K_Uo5, K_Ko2, K_Ko4
EK_07	Jest gotowy do zachowania ostrożności w gospodarowaniu środowiskiem przyrodniczym	K_Wo3, K_Uo1, K_Uo6
EK_08	Potrafi współpracować z urzędnikami odpowiedzialnymi za udostępnianie informacji o środowisku oraz z innymi studentami.	K_U10, K_Ko2

3.3 TREŚCI PROGRAMOWE

A. Problematyka wykładu

Charakterystyka budowy środowiska przyrodniczego, typów krajobrazu oraz metod jego kształtowania.
Historia planowania przestrzennego. Kategorie rozwoju zrównoważonego i ładu przestrzennego w planowaniu przestrzennym.
System planowania przestrzennego w Polsce. Dokumenty planistyczne i ich treści na szczeblu krajowym, wojewódzkim i gminnym ze szczególnym uwzględnieniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
Sposób opracowania i treści przyrodniczej części studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz opracowania ekofizjograficznego.

B. Problematyka ćwiczeń warsztatowych oraz zajęć terenowych

Zbieranie i interpretacja danych o środowisku na potrzeby planowania przestrzennego
Interpretacja rodzajów krajobrazów
Budowa środowiska przyrodniczego i powiązania pomiędzy jego elementami
Wpływ potencjalnego zagospodarowania terenu na środowisko przyrodnicze
Wydzielanie przyrodniczych jednostek przestrzennych i dobór sposobu ich zagospodarowania
Dostosowanie sposobu zagospodarowania do uwarunkowań przyrodniczych. Przyrodnicze bariery zagospodarowania terenu.
Interpretacja dokumentów planistycznych. Formy antropopresji i zagrożeń środowiska, konflikty przestrzenne oraz sposoby ich ograniczania w dokumentach planistycznych na szczeblu gminy. Ochrona walorów środowiska w planowaniu przestrzennym.
Przyrodnicze uwarunkowania planowania przestrzennego. Prawidłowe i błędne zagospodarowanie przestrzenne.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład z prezentacją multimedialną.

Ćwiczenia: praca warsztatowa samodzielna i w zespole w oparciu o przeczytaną literaturę, materiały kartograficzne i inne; gra strategiczna; projekt własny realizowany w terenie i poprzez informacje zdobyte w urzędzie gminy lub Internecie; referat z prezentacją multimedialną, dyskusja; wycieczka tematyczna i realizacja zadań w czasie ćwiczeń terenowych (obserwacje prawidłowych i konfliktowych form zagospodarowania przestrzeni, nanoszenie na mapę wyników obserwacji, formułowanie własnych postulatów lepszego zagospodarowania przestrzeni z punktu widzenia uwarunkowań środowiskowych i zasady rozwoju zrównoważonego).

4 METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	Kolokwium z odpowiedziami do wyboru i pytaniami otwartymi	W
EK_02	Kolokwium z odpowiedziami do wyboru i pytaniami otwartymi	W
EK_03	Rozwiązywanie problemów poprzez pracę w grupie w oparciu o przeczytaną literaturę i materiały kartograficzne	Ćw.
EK_04	Własny projekt w oparciu o analizę dokumentów planistycznych i jego prezentacja	Ćw.
EK_05	Rozwiązanie problemu w oparciu o analizę zdjęć i w trakcie gry strategicznej	Ćw.
EK_06	Kolokwium z odpowiedziami do wyboru i pytaniami otwartymi, własny projekt w oparciu o analizę dokumentów planistycznych i jego prezentacja, Obserwacja terenowa i raport w formie wyników naniesionych na mapę topograficzną	W, ćw., ćw. TER.
EK_07	Kolokwium z odpowiedziami do wyboru i pytaniami otwartymi, rozwiązywanie zadanych problemów w trakcie ćwiczeń kameralnych i terenowych, Obserwacja terenowa i raport w formie wyników naniesionych na mapę topograficzną	W, ćw., ćw. TER.
EK_08	Rozwiązywanie problemów poprzez pracę w grupie w trakcie ćwiczeń, pozyskanie informacji z dokumentów planistycznych w urzędzie gminy	Ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<p>Wykład: kolokwium zaliczeniowe z pytaniami otwartymi oraz odpowiedziami do wyboru. Ćwiczenia warsztatowe: zaliczenie z oceną: ustalenie oceny na podstawie sumy punktów gromadzonych za wykonanie poszczególnych ćwiczeń, przygotowanie do ćwiczeń w oparciu o literaturę oraz przeprowadzenie własnych obserwacji w terenie i zaprezentowania ich wyników na forum grupy ćwiczeniowej. Ćwiczenia terenowe: zaliczenie bez oceny: zaliczenie w oparciu o raport z ćwiczeń w formie wniosków naniesionych na mapę topograficzną.</p> <p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie wszystkich efektów uczenia się oraz uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń i wykładów. O ocenie pozytywnej z wykładu oraz ćwiczeń decyduje liczba uzyskanych punktów (>50% maksymalnej liczby punktów): dst 51%, dst plus 60%, db 70%, db plus 80%, bdb 90%. Ocenę końcową ustala się jako średnią oceny z kolokwium zaliczeniowego z wykładów i oceny z ćwiczeń.</p>

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	48
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	11
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	41
SUMA GODZIN	100
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa:</p> <p>Chmielewski T. J., 2012, Systemy krajobrazowe. Struktura - funkcjonowanie – planowanie, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa, ss. 408.</p> <p>Cichocki Z., 2006, Problematyka opracowań ekofizjograficznych do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, IOP, Warszawa, ss. 41.</p> <p>Cymerman R. red., 2009, Podstawy planowania przestrzennego i projektowania urbanistycznego, Wyd. Uniw. Warm.-Maz., Olsztyn, ss. 254.</p> <p>Szponar A., 2003, Fizjografia urbanistyczna, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa, ss. 258.</p>
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>Ćwik A., 2011, Ocena potencjału osadniczego dla potrzeb planowania przestrzennego w krajobrazie beskidzkim. [w:] A. Cieszewska, R. Giedych, P. Wałydkowski red. <i>Metody analiz środowiska przyrodniczego na potrzeby gospodarki przestrzennej</i>. Problemy Ekologii Krajobrazu, vol. 31: 43-50</p> <p>Ćwik A., 2013, <i>Rozwój zrównoważony a konflikty w potencjalnym zagospodarowaniu górskiego terenu podmiejskiego</i>. [w:] Z. Strzelecki, P. Legutko-Kobus red., <i>Gospodarka regionalna i lokalna a rozwój zrównoważony</i>, Studia KPZK PAN, t. CLII, SGGW, Warszawa: 198-206.</p>

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej